

Pot produir efectes secundaris?

6

Sí, tot i que no sempre es produeixen. La intensitat d'aquests efectes serà diferent per a cada persona, ja que dependrà de la dosi rebuda i de la zona que es tracta. Quan apareixen, ho fan a poc a poc i després de diverses sessions. Aquestes reaccions són temporals i poden durar alguns dies després d'haver acabat el tractament, però aniran desapareixent progressivament.

Els tres efectes més generalitzats que produeix la radioteràpia externa són:

- Cansament
- Pèrdua de gana
- Reaccions cutànies

Més específicament, el metge o metgessa i l'infermer o infermera us ho comentaran a la primera visita.

Quins controls es faran?

7

- El metge o metgessa que va dur a terme la primera visita és l'encarregat de supervisar el tractament. Cada setmana o cada 15 dies us visitarà per poder valorar l'efecte de la radiació i per tractar els efectes secundaris en el cas que n'hi hagi. Aquests poden durar fins a un mes un cop finalitzada la irradiació.
- Tots els pacients passen per la consulta d'infermeria el primer dia del tractament, on se us informa de la higiene a les zones irradiades, la hidratació de la pell, la dieta, els exercicis recomanats i tot el que és necessari per a una bona tolerància al tractament. També tindreu visites amb el servei d'infermeria al llarg del tractament per al control de la pell i altres problemes que sorgeixin.
- Si es produeixen problemes, podeu demanar una visita amb el personal mèdic o d'infermeria.

Com hi podeu col·laborar?

8

- Sempre que vingueu al Servei, se us demanarà que us espereu a la sala d'espera fins que us atenguin.
- Si teniu cita prèvia, abans haureu de validar l'arribada al centre introduint la targeta sanitària als aparells de gestió de cues, o passant pels taulells d'informació, per tal de confirmar la visita.
- Us agraïrem la màxima puntualitat. Cada pacient té assignat un temps determinat i limitat; per tant, l'alteració d'aquest temps modificaria la dinàmica de tot un torn de treball.

- Com que treballem amb màquines, és possible que es produeixi algun retard a l'hora del manteniment. En aquest cas agraïrem la vostra paciència.
- El Servei funciona en torns de matí i tarda. Un cop hàgiu començat en un torn, serà difícil de fer canvis; només es poden fer modificacions dins de l'horari d'un mateix torn. En el cas de necessitar-ho, podeu comentar en el moment de la simulació la preferència per un torn o un altre.
- No tingueu en compte el que sentiu a la sala d'espera en relació amb la resta de pacients, ja que cada un té malalties i tractaments diferents.
- Per raons de seguretat i confort **no vingueu acompanyats d'infants**, atès que la normativa de l'hospital no ho permet.

Si seguiu les recomanacions que us donem a continuació, ens podeu ajudar a millorar el tractament.

Recomanacions generals

9

PER A LA PELL DE LA ZONA TRACTADA

- Utilitzeu roba folgada de cotó, fil o seda.
- Si teniu picors o molèsties, no us rasqueu.
- La zona de tractament es rentarà amb aigua tèbia i sabó neutre, sense fregar.
- Protegiu la pell de la zona tractada del sol.
- Cal assecar-la suaument, ja que la pell s'ha de mantenir neta, seca i airejada.
- No està permesa cap aplicació de calor (bosses d'aigua calenta, rajos UVA...) a la zona tractada.
- No podeu utilitzar colònies, perfums o talcs en l'àrea de tractament.
- Diàriament, us haureu d'aplicar una crema hidratant a la zona del tractament i l'haureu de retirar abans de cada sessió de radioteràpia.

PRECAUCIONS GENERALS

- Assegureu-vos de descansar prou, ja que durant el tractament podeu sentir més cansament.
- Eviteu aliments o begudes massa calentes, fredes, picants o condimentades.
- És indispensable una bona alimentació. Feu una dieta variada i nutritiva.
- Beveu molts líquids i aigua (un mínim de dos litres al dia a temperatura ambient).
- No consumeu alcohol ni tabac.
- Eviteu portar arracades, collarets, etc. en contacte amb la zona de tractament.

NOTES

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Davant de qualsevol dubte podeu contactar amb la **consulta d'infermeria**

- ✉ radioterapia@salutsantjoan.cat
- ☎ 617 105 379 (només WhatsApp)
- 🕒 De dll. a dj. de 8 a 17 h / Dv. de 8 a 15 h

Salut/

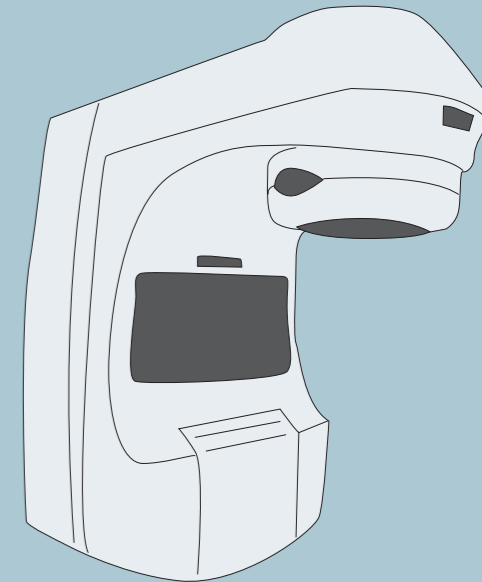
 Hospital Universitari Sant Joan REUS

Servei d'Oncologia Radioteràpica
🏠 Av. del Dr. Josep Laporte, 2. 43204 Reus
☎ 977 310 300
🌐 www.hospitalsantjoan.cat
✉ hospitalreus@salutsantjoan.cat
📱 @HospitalReus

 Generalitat de Catalunya

HOSPITAL UNIVERSITARI
SANT JOAN DE REUS

TRACTAMENT RADIOTERÀPIC

informació

Servei d'Oncologia
Radioteràpica
Institut Oncològic de
la Catalunya Sud

TRACTAMENT RADIOTERÀPIC · Servei d'Oncologia Radioteràpica

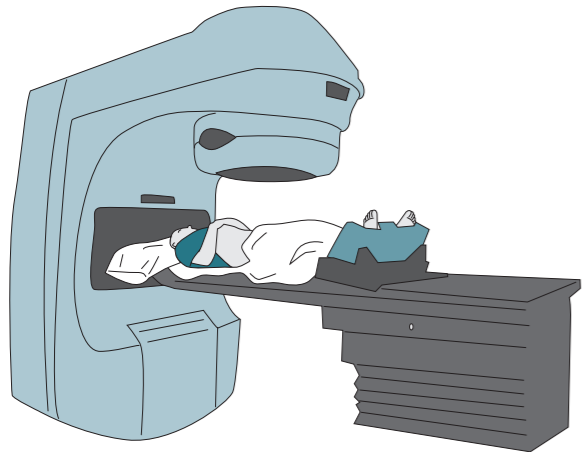
1 Introducció

Aquest document pretén oferir una informació general sobre què és i com es du a terme la radioteràpia externa i quins són els efectes d'aquest tractament. Considerem que és molt important que el llegiu atentament. Malgrat tot el que us puguem explicar, us poden quedar alguns dubtes. Teniu tota la llibertat de consultar les qüestions que desitgeu al personal mèdic, d'infermeria o tècnic.

Què és la radioteràpia externa?

La radioteràpia externa és un tractament mèdic que consisteix a aplicar un tipus especial de radiacions per destruir les cèl·lules tumorals de l'organisme. Amb l'ajuda d'un aparell anomenat accelerador lineal, la radiació es dirigeix cap a la part del cos on es troba la malaltia.

Pot aplicar-se de manera única o associada a altres tractaments, com la cirurgia, la quimioteràpia o el tractament hormonal.

Què passa abans de començar el tractament amb radioteràpia?

El tractament estarà dissenyat especialment per al vostre cas.

Per això, el primer dia que vingueu al Servei, el metge o metgessa revisarà la vostra història clínica, us examinarà, decidirà quina és la forma de tractament que s'adapta millor a la vostra malaltia i es farà una simulació. La simulació pretén localitzar amb exactitud la malaltia i trobar la millor manera i la més precisa de tractar-la.

Us immobilitzarem, segons les necessitats, amb màscares, coixins... i prendrem nota d'una sèrie de dades (mesures) que necessitarem mitjançant radiografies, tomografies, etc.

Se us tatuaran uns petits punts amb tinta xinesa, que són referències per a la col·locació i la localització del lloc exacte que s'ha d'irradiar, per reproduir el tractament de la mateixa manera cada dia.

Posteriorment, les vostres dades passaran al Servei de Radiofísica, on es farà la dosimetria, que és l'elaboració de càlculs necessaris per acabar de dissenyar el tractament.

Aquest procés és molt complex, de manera que trigarem uns quants dies a avisar-vos per iniciar el tractament.

El personal de radioteràpia

Per preparar i dur a terme el vostre tractament hi ha un grup de professionals que treballen en equip. Són:

Metge o metgessa especialista en oncologia

radioteràpica: serà l'encarregat de fer la primera visita i dissenyar el tractament radioteràpic, a més d'informar-vos del tractament i dels possibles efectes secundaris. També s'encarregarà de verificar les radiografies setmanals que us faran per comprovar el tractament. Així mateix, programarà visites setmanals o quinzanals per controlar la tolerància al tractament radioteràpic i els possibles efectes secundaris.

L'infermer o infermera de radioteràpia proporciona una atenció integral al pacient i la seva família dissenyant un pla de cures individualitzat per gestionar les necessitats físiques, emocionals i socials del pacient abans, durant i després del tractament. Així mateix, ofereix informació i suport continuat sobre les cures necessàries per a la recuperació postirradiació.

Físics: són els encarregats de fer la dosimetria, és a dir, els càlculs per saber com s'apliquen les dosis correctes de la radiació, així com de fer els controls a la màquina de tractament.

Personal tècnic especialista en radioteràpia: són els encarregats de fer la simulació i el tractament diari i són els interlocutors per als problemes o consultes que se us puguin presentar, ja que s'encarreguen de contactar, si cal, amb el personal mèdic o d'infermeria.

Com és aquest tractament?

El primer dia de tractament rep el nom de *centratge*. La durada serà més llarga que la resta de dies, ja que s'ha de verificar, a la màquina de tractament, que tot estigui tal com es va planificar el dia de la simulació i en la dosimetria, mitjançant noves radiografies.

Un cop sigueu a la sala de tractament, el personal tècnic us col·locarà a la taula. Procureu relaxar-vos. No notareu cap molèstia. **És molt important que no us mogueu durant tota la sessió**, perquè la radiació vagi sempre al mateix lloc. Penseu que el més mínim moviment ho pot variar tot.

Mentre la màquina funcioni, els tècnics es quedaran fora, però estaran al costat de la porta per supervisar-ne el funcionament. Us observaran en una pantalla de televisió. A més, us podran parlar i us sentiran mitjançant un interfon.

Després d'aquesta primera sessió us assignarà l'hora per a les sessions posteriors. El nombre de sessions varia d'uns pacients a uns altres. Es fa una sessió diària de dilluns a divendres. Ocasionalment, es durà a terme el tractament algun dissabte per compensar festes intersetmanals o els períodes d'aturada de la màquina per revisió o avaria.

Estareu diàriament entre 10 o 15 minuts a la sala de tractament, però la durada real del tractament és més curta (uns minuts). La màquina de tractament és gran i pot impressionar per les dimensions. A vegades fa soroll o es mou al vostre voltant per dirigir millor la radiació a la zona indicada. Durant el tractament, alguns dies us faran radiografies per verificar que estigui tot correcte.